

SÖDRA SVERIGES BYGGNADSTEKNISKA SAMFUND

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2016

Styrelsens sammansättning har under året varit följande:

Ordförande:	Civilingenjör Johan Hellqvist
1:e vice ordförande:	Ingenjör Thomas Sandberg
2:e vice ordförande:	Arkitekt SAR/MSA Thomas Malmqvist
Sekreterare:	Ingenjör Göran Mörving
Skattmästare:	Ingenjör Lars B Olofsson
Klubbmästare:	Landskapsarkitekt LAR/MSA Ola Petersson
Bitr sekreterare och klubbmästare:	Civilingenjör Maria Liljenberg
Ledamot:	Arkitekt SAR/MSA Katarina Garre
Ledamot:	Civilingenjör Rickard Berlin
Revisorer:	Ingenjör Joakim Reslow (sammanställande) Ingenjör Rolf Jörgensson
Revisorssuppleant:	Fil kand Kurt Strömberg
Valberedning:	Britt Borgström (sammanställande) Arkitekt SAR/MSA Per Aage Nilsson Brandingenjör Richard Nilsson

Under samfundets 109:e verksamhetsår 2016 har hållits 7 ordinarie medlemsmöten. Ett möte fick inställas med kort varsel på grund av sjukdom. Anteckningar från möten enligt nedan. Mötena har totalt samlat ca 520 st deltagare med som mest 100 st vid mötet i Trelleborg.

Årets resa gick till Köpenhamn där stadsförnyelsen i den gamle byen studeras via bussresa. Se anteckningar nedan.

Styrelsen har haft 8 st protokollförda sammanträden.

Samfundet hade i slutet av året 419 st betalande medlemmar, varav 8 st studenter. Därutöver har samfundet 9 st hedersledamöter, 27 st ständiga medlemmar samt 13 st anslutna tidningar, föreningar och skolor och dessa är inte betalande.

Under året har 39 st nya medlemmar tillkommit varav 4 st är föreläsare som erbjudits gratis medlemskap 2016. Det totala antalet betalande medlemmar har minskat med 44 st varav 18 st studenter och 10 st är medlemmar som erbjudits ständigt medlemskap efter 50 års betalt medlemskap.

SAMMANDRAG AV VERKSAMHETEN (MÖTESANTECKNINGAR)

SSBS Årsmöte och medlemsmöte torsdagen den 4 februari 2016

ÅRSMÖTE OCH KOCKUMSHISTORIA

Ca 90 medlemmar, gäster och föreläsare samlades i aulan i Ubåtshallen i Västra Dockanområdet i Malmö för årsmötesförhandlingar och information om ubåtshallen och Kockums historia.

SSBS:s ordförande Johan Hellqvist hälsade välkomna till årsmötet och inledde med att hälsa 11 stycken nya medlemmar välkomna till samfundet. Därefter vidtog stadgeenliga årsmötesförhandlingar.

Verksamhetsberättelsen för 2015 redovisades kortfattat. Antalet betalande medlemmar var 463 st vilket är en ökning med 6 st. Ökningen är den första på flera år. Hela verksamhetsberättelsen ligger på hemsidan. Räkenskaperna för 2015 redovisades och sammanfattades med att årets resultat blev 13.886:-. Likviditeten är ca 690.000:-. Ulf Lassen, avgående revisor 2015, redovisade revisionsberättelsen. Årsmötesdeltagarna följde därefter revisorernas förslag och beviljade styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

Under punkten övriga frågor beslutade årsmötet enligt styrelsens förslag att årsavgiften för 2016 skall vara 400:-.

Till valberedning för 2016-2017 valdes efter styrelsens förslag Britt Borgström som sammankallande samt sittande Per Aage Nilsson och Richard Nilsson.

Enligt styrelsens förslag beslutades att 10 st medlemmar som varit medlemmar i mer än 50 år utses till ständiga medlemmar.

Årsmötesförhandlingarna avslutades med att nätverk och kvällens sponsorer tackades.

Kvällens värd Rickard Berlin presenterade kvällens föreläsare som alla avtackades med sedvanlig platt SSBS-blomma.

Bo Nilsson, Varvshistoriska föreningen i Malmö, berättade livfullt om Kockums historia. Bo anställdes 1952 som hjälpare på verkstaden och avslutade som chef för skrovverkstaden med 750 personer. Frans Henrik Kockum grundade företaget 1840 vid Davidhallstorg där olika maskiner tillverkades bl a äggkläckningsmaskiner. Efter en brand flyttades verkstaden till hamnen där den första järnvägsvagnen levererades 1856. 1873 levererades det första handelsfartyget och 1914 den första ubåten. 1951-52 byggde varvet det största tonnaget i världen. 1974 byggdes den stora bockkranen som blev Malmös mest kända siluett. 1986 byggdes världens största lyxkryssare. Under 70-talet gjordes stora utfyllnader och området var som störst med ca 1.000.000 m².

Ubåtshallen var från början en motormonteringsverkstad där motorerna plockades ner och lyftes i delar in i båtarna. Förändringen var stor när bockkranen kunde lyfta in hela motorn direkt ner i båten. Då kunde också båtarna byggas i stora sektioner i stora monteringshallen med skjutbara väggar. Sektionerna lyftes av bockkranen till dockan. Det största lyftet var på 1.580 ton. Vid första

pumpningen av dockan gick strömmen i hela Malmö. Det största bygget var en tanker på 350.000 ton som var 360 m lång. Den 25 september 2002 skeppades bockkranen till Hyundai.

Bo berättade många roliga och hemska öden för fartygen bl a att det var ett Kockumbyggt fartyg som körde ner Tjörnbron. Det hade de inte räknat med! Mer kan kollas in på www.varvshistoria.se under "Albumet".

Lisa Morän, Nyquist & Morän Arkitekter AB, berättade om arbetssättet och gestaltningen för ombyggnaden till Försäkringskassan. Det började med ett konceptförslag för ABV, aktivitetsbaserad verksamhet. Byggnaden måste få en ny karaktär med struktur, dynamik och flexibilitet. Akustik och belysning var stora utmaningar. Vid inventeringen av befintlig byggnad hittades 25 nyanser av grått! Våningsplanen som är 100 m långa har delats upp i fyra färgkodade kvadranter med mycket gröna växter i atrium som väggar/spaljeer. Material har valts utifrån industri möter natur. Våningsplanerna har olika teman och rymmer totalt 650-700 arbetsplatser

Mattias Jönsson, Bengt Dahlgren AB, berättade om miljöcertifiering enligt Miljöbyggnad av befintlig byggnad. Certifiering sker genom tredjepartsgranskning enligt svenska lager och regler och enbart byggnaden bedöms. Certifiering sker genom registrering, klassningsarbete, ansökan, granskning samt beslut. Verifiering görs efter två års drift. Arbetet fungerar som kvalitetssäkring genom alla byggskedena. 16 indikatorer granskas inom energi/innemiljö/material där vissa tas rumsvis och andra byggnadsvis. Utgångspunkten var bronsnivå som motsvarar lagkrav, önskan var silver som är högre än normalt. Guldnivån motsvarar spets teknik. De största utmaningarna var bl a fjärrvärme och solvärmelast. Åtgärderna blev avtal om grön fjärrvärme, utvändigt solavskärmning och ny ventilation. Värmeförbrukningen har beräknats till 77 kWh/m². Det har även gjorts noggranna dagsljusberäkningar.

Christer Andersson, Thage i Skåne AB, berättade om genomförandet som projekt i samverkan med öppen redovisning. Det största problemet var tiden, 9 månader för 13.000 m² med kvarstannande hyresgäst. Produktionen har skett parallellt med projekteringen. Mycket rivningsarbete men vissa installationer har behållits. All materiallagning har skett inomhus. 44.000 m² gipsväggar har monterats. Som mest har 113 man varit på plats. Problemet med ljud till kvarstannande hyresgäst på översta våningen löstes genom att hänga presenningar i atriumet. Höga säkerhetsklasser finns våningsvis och för vissa rum. Christer tackade beställaren för ett utmärkt samarbete.

Därefter intogs goda wraps under sedvanligt trivsamt mingel och samspråk.

Malmö 2016-02-04

Vid protokollet
Göran Mörving
SSBS sekreterare

SSBS medlemsmöte måndagen den 7 mars 2016

SOCIAL HÅLLBARHET I BOSTADSBYGGANDET – GESTALTAD LIVSMILJÖ

Malmö stadsbyggnadsdirektör Christer Larsson skulle presentera sin utredning om en ny politik för arkitektur, form och design.

På grund av sjukdom ställdes mötet in med kort varsel.

SSBS medlemsmöte torsdagen den 28 april 2016

RÄTTSPSYKIATRISKT CENTRUM I TRELLEBORG

Ca 100 medlemmar, föreläsare och gäster samlades i den blivande gymnastiksalen i pågående nybyggnaden av Rätt psykiatriskt centrum strax utanför Trelleborg för information och visning av anläggningen.

SSBS's ordförande Johan Hellqvist hälsade alla välkomna, välkomnade 8 st nya medlemmar, meddelade att information om majresan finns på hemsidan samt överlämnade ordet till kvällens värd Thomas Malmqvist. Thomas presenterade föreläsarna som alla avtackades med sedvanlig platt SSBS-blomma.

Nevenka Mesic Tiderström, VD MVB SYD AB, presenterade bolaget som är det största privatägda byggföretaget i Sverige med 1,9 miljarder SEK i omsättning. Bland alla referensprojekten fanns flera passivhusprojekt. MVB's motto är "Vi bygger framtiden".

Patrik Rosén, Regionservice Region Skåne, redogjorde för beställarorganisationen och projektet. RPC är en vårdanläggning i säkerhetsklass 2 med 51 platser och 150 arbetstillfällen. Utöver vård skall även forskning och utbildning ske här. Utredningsarbetet påbörjades redan 2004, projekteringen startade 2012, byggstart 1 april 2014, bygget klart 1 juni 2016 och invigning sker i september/oktober 2016.

Richard Lindkvist, Byggadministration Harald Olsson AB, redogjorde för projekteringsarbetet under rubriken "Ett lyckat projekt". Alla inblandade fick samma målbild att arbeta efter: läkande vårdmiljö, säker arbetsmiljö och att ekonomin skulle hållas. De viktigaste projektspecifika nycklarna var bl a studiebesök som gav en snabb samsyn, provrum där möjligheten gavs att prova olika alternativ, mötesstruktur med effektiva möten samt visuell tidplanering med beslut.

Daniel Brobeck, säkerhetsansvarig inom rätt psykiatri i Skåne, berättade om verksamheten. Området handhar 300 patienter varav 100 inom slutenvård. En typisk patient är en man med schizofreni och missbruk som begått våldsbrott och haft tidigare kontakt med psykiatri. Beslut om vård tas i domstol där maxtid i slutenvård är 3 år. Det är mycket ovanligt med rymningar och endast en liten del återfaller i brott. Chefläkare beslutar om patienterna placering och säkerhetsansvarig om säkerhetsklasser där klass 2 är rymningssäker och klass 3 fritagningsssäker.

Anna Bergström, BSK Arkitekter, redogjorde för arkitektarbetet som startade 2012 med en vunnitävling. Tävlingsprogrammet var mycket väldefinierat med fyra grundstenar: miljö/energi, säkerhet, vårdmiljö och gestaltning. Dessa tillsammans med studier om logistik och flöden gav husets form som runt med huset som mur.

Volymerna har brutits ned och anpassats till landskapet omkring bl a genom vindsimuleringar. Konceptet för inredningen har varit tydlighet, naturen samt läkande. Det slutliga resultatet överensstämmer med förslaget pga ett bra samarbete under hela projektiden.

Karin Adalberth, Primeproject AB, berättade om energikraven och lösningarna. Ställda krav motsvarade passivhus med bara små steg till plusenergihus. RPC är nu Sveriges största passivhus. Byggnaden är utförd med välisolerade och täta konstruktioner med u-värde på 0,1 och specialtillverkade fönster med u-värde 0,8 och utvändiga solskydd. Ventilationen är behovsstyrd med verkningsgrad på aggregaten över 80 %. Golvvärme, LED-belysning, energieffektiva pumpar, värmepumpar tar energi från geotermianläggning, solfångare täcker hela behovet under sommaren,

solceller ger el, vindkraftverket har ett 35 m högt rörtorn och 12 m vingspetsar. Allt ger ett energibehov av -4 vilket innebär plusenergi.

Investeringskostnaden på ca 450 miljoner SEK med merkostnaden 6 miljoner ger en återbetalningstid på under 5 år.

Byggnaden kommer också att klassas som Miljöbyggnad Guldnivå.

Leif Andersson, platschef på MVB, berättade att blåsten varit den stora utmaningen speciellt under stomskedet med platsgjuten betong. HDF-bjälklag gav många ovanliga lösningar. Omfattande installationer krävde noggrann samordning. Arbetet utfördes som generalentreprenad under tidspress. Totalt 830 personer har varit verksamma under hela byggtiden.

Efter rundvisning intogs goda baguetter med dryck under sedvanligt trivsamt mingel och samspråk varefter bussen avgick mot Malmö.

Trelleborg 2016-04-28

Vid protokollet
Göran Mörving
SSBS sekreterare

SSBS vårmöte den 25 maj i Köpenhamn, Stadsförnyelse i den gamle by

Årets bussresa till Köpenhamn startade vid lunch från Norra Vallgatan i Malmö. Resan var som vanligt fullbokad.

Vår dansk-svenska guide var arkitekt Mads Rue som tog oss på en fullmatad eftermiddag längs Amager Strandvej och Strandlodsvej. Vidare över till Operaen och Holmen. Sedan fortsatte vi till Nordhavnen och Tuborg-området. Dagens sista besök var i Carlsberg-byen.

Trots en fullbokad buss och flera stopp för studiebesök längs vägen lyckades guiden och SSBS-värdarna hålla tidsschemat. Fulla av intryck och Mads intressanta information, samt en och annan dansk skröna, avslutade vi med smörrebröd i Rabes Have innan vi återvände till Malmö framåt kvällen.

Malmö 2016-05-25

Vid protokollet
Lars B Olofsson
SSBS styrelseledamot

SSBS medlemsmöte torsdagen den 22 september 2016

GLASBRUKSSKOLAN I MALMÖ

Drygt 90 medlemmar, föreläsare och gäster samlades i matsalen i den nybyggda Glasbruksskolan i Limhamn för att diskutera utbyggnadsprogrammet för Malmö skolor och få information om och på plats studera den alldeles nyinvigda Glasbruksskolan.

SSBS's ordförande Johan Hellqvist hälsade alla välkomna till ett nytt "läsåår", välkomnade 6 st nya medlemmar, informerade om höstens program, tackade kvällens sponsorer samt överlämnade ordet till kvällens värd Thomas Malmqvist. Thomas presenterade föreläsarna som alla avtackades med sedvanlig platt SSBS-blomma samt medlemskap i SSBS.

Jenny Groothuis, enhetschef Grundskola Serviceförvaltningen Stadsfastigheter Malmö, informerade om det ambitiösa och krävande utbyggnadsprogrammet för Malmö skolor de kommande åren. Med stor inflyttning och att barnfamiljer stannar kvar i staden är prognosen 380.000 invånare om 10 år. Det innebär 20 nya grundskolor. Behoven finns främst i Limhamn, Hyllievång och Västra Hamnen och med en jämnare fördelning i övriga delar. De befintliga skolbyggnaderna är i huvudsak ett äldre bestånd med den äldsta från 1820. En stor utbyggnad skedde 1950-75. För att möta kommande behov måste befintliga skolor byggas om och till men mest med nybyggnader.

Organisationen för genomförande av skolprojekten under projektering, upphandling och utförande är liten och styrs av ombud för hyresgäst, hyresvärd och en projektledare. Ambitionen är robusta och tåliga byggnader med låga energikostnader, miljöhållbara och med god arkitektur. Lokalerna skall vara ändamålsenliga och ha god teknisk standard.

Peter Harty, projektledare Serviceförvaltningen Stadsfastigheter Malmö, berättade om problem och åtgärder för ventilation där många äldre byggnader har självdrag. Tänkbara lösningar är FTX eller klassrumsaggregat där placeringen av installationsutrymmen är svåra att hitta. Åtgärderna utförs samtidigt som verksamhetsanpassningar och belysningsinstallationer utförs.

Nedim Buric, enhetschef lokalplanering Grundskoleförvaltningen, redogjorde för förvaltningens tankar kring utformningen och utbyggnaden av skollokaler. Enheten fungerar som hyresgästombud och beställare inom Malmö stad. Enligt prognos kommer en historiskt stor befolkningsökning att ske till år 2022 med ett behov av 9.630 platser.

Ökningen kommer att fortsätta även efter 2022. Placeringar och utbyggnadsstrategier studeras. Lokalprogram tas fram med olika parametrar där likvärdiga lärmiljöer och yteffektivitet är viktiga. Behovet för nya skolor är 15-16.000 m² tomtyta och var finns lämpliga placeringar för ca 16 st nya skolor?

På fråga om samutnyttjande av lokaler gavs svaret att det är ett problem i praktiken då rektorer styr detta själva.

Helena Hammer, arkitekt SAR/MSA Sydark Konstruera, beskrev de pedagogiska och arkitektoniska tankarna avseende utformningen av Glasbruksskolan. Inspirationen hämtades från dansk skola och platsen där ett gammalt glasbruk legat. Detaljplanen styrde utformningen hårt med bl a hushöjder. Skolan omfattar F1-6 med 3 paralleller samt sporthall med handbollsmått. Den lilla friytan på 12 m²/elev krävde speciella bearbetningar. Skolan är traditionellt uppbyggd med klass- och grupprum och man har jobbat med en bärande betongvägg längs korridorerna gjuten med sinuskurvmönster. Projektet påbörjades 2011 och avslutades 2016. 168 st ritningar har upprättats.

Jolanta Simanaitiene, avdelningschef Byggmästar'n i Skåne, beskrev processen för utförandet av skolan. De stora utmaningarna var projektets storlek i förhållande till byggtiden, det omfattande murningsarbetet samt den prefabricerade betongstommen. Man letade i hela Europa och fann till sist en tillverkare i Polen och ett montageföretag i Estland. Det har funnits 598 st registrerade på bygget med 13 olika nationaliteter. Det har fungerat bra även om kroppsspråket ibland var den enda kommunikationsmöjligheten. Kontraktssumman var 146 miljoner SEK och omfattade 7.000 m² skola och 1.500 m² idrottshall. 560 st pålar har slåtts ned. En intensiv, utmanande men givande och trevlig byggtid.

Efter rundvandring avåts goda baguetter med dryck under sedvanligt trivsamt mingel och samspråk.

Trelleborg 2016-09-22

Vid protokollet
Göran Mörving
SSBS sekreterare

SSBS medlemsmöte torsdagen den 20 oktober 2016

SPÅRVÄGEN I LUND

Knappt 60 medlemmar, föreläsare och gäster samlades i V-huset i salen V:C.

SSBS's ordförande Johan Hellqvist hälsade alla välkomna, meddelade att information om november och decembarmötet finns på hemsidan samt överlämnade ordet till kvällens värd Rickard Berlin. Rickard presenterade föreläsarna som alla avtackades med sedvanlig platt SSBS-blomma.

Ole Kasimir, Planchef Lunds Kommun, redogjorde för stadsutvecklingen kring kunskapsstråket där spårvägen skall gå. Spårvägen berör några viktiga kunskapsområden så som sjukhusområdet, Universitet, Högskolan, Ideon, Medicon Village och Brunnsög. Spårvägen skall skapa förutsättningar för stadsutveckling komplettera, förtäta befintligt stadsmiljö. Förtätningen skall ske genom blandad bebyggelse. Ett av målen är att få mer stad på Campus och Ideon samt ett företagsstråk längs Sölvegatan.

Pernilla von Strokirch, Projektchef Spårvägen Lund, redogjorde för hur spårvägen skall byggas, tidplan, gestaltning, entreprenadform, finansiering, trafiksäkerhet och projektorganisation. Spårvägen innehåller 5,5 km spår och 9 hållplatser. Spårvägsprojektet började med Lundalänken 2003, tänk spårväg med kör buss. Förstudie påbörjades 2011. SPIS, spårväg i Skåne, har gjort olika utredningar mellan 2012 till 2015. Åren 2012 till 2013 utreder SPIS riktlinjer för gestaltning, detaljplan för samråd, designkoncept för vagn och Hållplats samt projekteringsanvisningar. 2013 skrev en avsiktsförklaring och bildades en gemensam projektorganisation mellan Region Skåne och Lunds Kommun. Åren 2014 till 2015 arbetades det med förprojektering infrastruktur/stadsmiljö, byggnadsprogram depå, framtagande av FFU vagn och infrastruktur samt TRI & SÄO (Tillståndsunderlag). Den 17/12 -2015 erhöLL Lunds Kommun finansiering via stadsmiljöavtal (298,4 MSEK) och igångsättningsbeslut togs av Kommunfullmäktige samma dag. Den 22 respektive 23/12-15 gjordes utskick FFU Infrastruktur och prekvalificering vagnar. I juni 2016 beslutades ett genomförandeavtal som förtydligade ansvarsgränserna mellan Region Skåne och Lunds kommun samt Skanska upphandlades som entreprenör för infrastrukturen. Spårvägen är finansierad med 50 % från Lunds Kommun, 40 % från stadsmiljöavtalen och 10 % från Sverige förhandlingen. Entreprenaden är en samverkansentreprenad mellan Lunds Kommun, ÅF och Skanska. Entreprenaden är delad i 2 faser. Fas1 innehåller projektering, planering, kalkyl och inköp som utförs under juni 2016 till mars 2017. Fas 2 innehåller genomförande under dec 2016 till dec 2018. Målsättningen är trafikstart september 2019. Spårvägens utformning och gestaltning skall vara öppen och utgöra en naturlig del av stadsrummet, tydliggöra gaturummet och bidra till god trafiksäkerhet genom att göra trafiksituationen överblickbar, lättläst och självförklarande, vara

tillgänglig för alla, vara grön och vara estetiskt genomtänkt. Det är viktigt att parametrarna estetik, säkerhet och funktion går hand i hand med varandra när det gäller utformning av stadens offentliga rum.

Håkan Henmyr, Projektchef Skånetrafiken, redogjorde för resandeupplevelsen med spårvägen och kollektiv trafikens utveckling. Håkan pratade om vilka förändringar som Skånetrafiken går emot 2019 som tex. elbussar, första steget ombordstigning i alla dörrar, maskinell validering, regionala superbussar, helsingborgsexpressen, ny pris och zonmodell, ny generation av Skånetrafikens app och nästa generation av biljettautomat. Resandeupplevelsen med spårvägen påverkas av verksamheten i stråket, vagnen, hållplatsen. Upplevelsen och känslan för resande skall vara säkert och pålitligt, enkelt att åka, tillgängligt för alla, landets modernaste spårväg, tyst och miljövänlig, här vill jag bo och/eller jobba!

Mats Spansk, Ombud Skanska Sverige AB, berättade om processen att arbeta i samverkan. Mats redogjorde för nomenklaturen, bakgrunden till, vad är och varför välja arbeta i samverkan. Samverkan är ingen vetenskap utan framgångsrik samverkan bygger på systematik, men varje samarbete formas efter projektets unika förutsättningar. Samverkans grundstenar är gemensamma mål, konfliktlösning, ständiga förbättringar, teknisk samverkan, människorna, samverkansledare och samlokalisering.

Ledord i samverkan är ärlighet, ömsesidig förståelse och respekt, öppenhet, tillit, förtroende och engagemang

Arbetet skall kännetecknas av detta. Parterna skall vara medvetna om att detta är grundläggande för att uppnå projektmålen. Mats fortsatte sedan prata om grundförutsättning för samverkan, samverkan i projekt och saker som motverkar samverkan. Avslutningsvis redogjorde han för statusen i fas 1. Projektet är nu inne i FAS 1 där startworkshop genomförd, gemensamma mål är satta och stort engagemang för att få fram en bygghandling och en budget.

Katarina Tofteräng, Projektledare Akademiska Hus, presenterade utveckling av LTH längs med spårvägen. Katarina började med att berätta om Akademiska Hus ansvar mot sina hyresgäster vid en utveckling. Det är många parametrar att beakta så som att gällande bestämmelser följs (brand, ljud, tillgänglighet...), robusta och hållbara byggnader, tillgänglighet till fastigheterna, trygg och säker arbetsplats, god inomhus- och utomhusmiljö, säker mediatillförsel och energihushållning. Katarina redogjorde för hur spårvägen påverkar Campus-området med att deras befintliga fastigheter får en extern förändring, LTH-området kommer närmare centrum, andra värden kan skapas lättare tillsammans med spårväg – butiker, service, fler boende, fastigheternas ekonomiska värde oförändrat – speciella/ej flexibla fastigheter, inom- och utomhusmiljö måste säkras, hyresgästens verksamhet måste säkras, arbetsmiljön måste säkras, höja attraktionskraften – mervärde och Campusplan förändras.

Katarina visade visionsbilder hur Campus-området kan utvecklas fram till år 2025. Sedan avslutade hon med att redogöra för konsekvenserna av spårvägen för campusområdet som tex magnetiska fält minimeras för att inte påverka känslig forskningsutrustning, vibrationer och ljud bedöms inte bli mer än idag, ledningar och brunnar flyttas, några infarter till byggnaderna blir avskurna, ombyggnad och komplettering av vägar/gator och biltrafik på tidigare mindre trafikerade ytor kommer att öka.

Lund 2016-10-20

Vid protokollet
Rickard Berlin
SSBS styrelseledamot

SSBS medlemsmöte torsdagen den 3 november 2016

GÅSAMIDDAG MED TEMA "HUR BYGGER VI EN GOD ARBETS- OCH INNEMILJÖ?"

55 medlemmar, gäster och föreläsare samlades i multimediarummet på Media Evolution Center i Malmö.

Johan Hellqvist, ordförande i SSBS, hälsade välkomna till årets gåsamiddag med den gamla ordförandeklubban som endast används vid gåsamiddagen och årsmötet i februari. Johan påpekade att planeringen inför 110-årsjubileet 2017 har inletts av styrelsen. Synpunkter tas tacksamt emot bl a avseende ny matrikel. 10 st nya medlemmar hälsades välkomna till samfundet.

Enligt stadgarna vidtog val av styrelseledamöter. Valberedningens förslag för perioden 2017-2018 presenterades via bildspel enligt följande: 1:e vice ordförande – omval av Thomas Sandberg, 2:e vice ordförande omval av Thomas Malmqvist, biträdande sekreterare och klubbmästare – omval av Maria Liljenberg samt nyval av ledamöter Karin Bühler och Emil Nilsson. Samtliga valdes.

Valberedningens förslag till revisorer för 2017: omval av Joakim Reslow som sammankallande, Kurt Strömberg och Rolf Jörgensson. Samtliga valdes.

Johan tackade kvällens värd Ola Petersson som därefter presenterade kvällens föreläsare. De avtackades med sedvanlig platt SSBS-blomma. Ola menade med tanke på kvällens tema att branschen är väldigt uppdelad men att SSBS har en sammanhållande uppgift liksom kvällens föreläsare i forskningsgruppen från Lunds Universitet.

Dr Aneta Wierzbicka, koordinatör och samordnare i gruppen, introducerade forskargruppen Healthy Indoor Environments. Målet är att skapa sunda och hållbara inomhusklimat och att samordna olika forskare och grupper. Man studerar olika faktorer som påverkar välbefinnandet och ordnar seminarier och workshops. Man deltar i ett multidisciplinärt projekt vid ett renoveringsprojekt. Energibesparing är inte byggnadens huvudsyfte utan att utgöra skydd och skapa villkor för arbete, sömn etc. Man skall genom ventilation skapa tillfredställande klimat. Utomhus och inomhus finns luftburna partiklar som påverkar hälsan på många olika sätt. Kemiska ämnen, buller och belysning påverkar också. För bra inomhusklimat krävs bl a minskade emissioner. Se www.swesiq.se

Dr Birgitta Nordquist berättade om brukarens betydelse för inomhusklimatet. Man har studerat de boendes upplevelser av inomhusklimatet i nybyggda bostäder. Övergripande frågeställningar är värme och vädring. 59% vädrar under delar av dagen eller natten under värmesäsongen. I fastigheter med hyresrätter respektive bostadsrätter understiger luftflödena i sovrum BBR-kraven 0,35 l/s o m². Det kan bero på inställningar i aggregat och en alltför komplex interaktion mellan system och brukare samt att fler personer sover i sovrummen (barn i sängen). Man bör ta hänsyn till detta och att dimensioneringen för kontor är 4 ggr mer än för sovrum. Hälften av lägenheterna har för hög operativ temperatur. Dags att ändra kraven?

Dr Lars-Erik Harderup från Fuktcentrum informerade om branschstandarden Bygga F som innehåller rutiner och hjälpmedel för alla i alla skeden. Han visade flera och välkända exempel på konflikter mellan fukt och andra aspekter t ex energi, brand, akustik, bärförmåga, installationer och tillgänglighet.

Dr Kristian Stålné talade om ljud och ljus, kvantitet och kvalitet. De har många likheter såsom våglängder, vågrörelser, reflektion och spektrum men även olikheter. För ljudnivåer finns olika gränsvärden och krav för t ex arbetsplatser. Arbetsmiljöverket har en bra app att ladda ner. Just då var ljudnivån i lokalen 38-39 dBA med efterklangstiden 0,6 sek. Vad gäller ljus finns idag många olika

typer av ljuskällor. Vi behöver hela spektrat av dagsljus och påverkas negativt av flimmer. Just då mättes 400 lux upp i lokalen. Kort sammanfattning var att vi behöver ljud så litet som möjligt och ljus så mycket som möjligt.

Därefter vidtog en paneldiskussion där man konstaterade att det krävs en samsyn och samordning mellan de olika delämnena. Det behövs en bredare syn och inte enbart specialister. På fråga om varför ingen arkitekt fanns med i gruppen meddelades att gruppen var öppen och att alla välkomnades.

Därefter förflyttade sig alla till restaurang M.E.C.K. där en fantastiskt god traditionell gåsamiddag med alla tillbehör men på lite annorlunda sätt avåts under trivsamma former och med många samtal och diskussioner. Kvällen förgylldes med god musik från en fantastisk trio. Efter avslutad middag togs en kort dansrunda av vissa utvalda.

Malmö 2016-11-03
Vid protokollet
Göran Mörving
SSBS sekreterare

SSBS medlemsmöte tisdagen den 6 december 2016

LUNCHMÖTE – ARKITEKTURSTADEN MALMÖ

65 medlemmar, gäster och föreläsare samlades efter lite förvirring i en av salarna på Niagara på Malmö Högskola i Malmö för att informeras om Malmö stads nya arkitekturpolitiska program.

Johan Hellqvist, ordförande i SSBS, hälsade alla och speciellt några kvarstannande studenter välkomna till lunchmötet som vi haft några år med gott resultat. Johan redogjorde kort för 2017 års jubileumsprogram och menade med riktning mot studenterna att man får många baguetter för årsavgiften. Han välkomnade dagens föreläsare och tackade med sedvanlig platt SSBS-blomma och medlemskap 2017 i samfundet.

Anna Modin, arkitekt på Stadsbyggnadskontoret Malmö stad, berättade att Arkitekturstaden Malmö är ett tillägg till översiktsplanen och är ett pågående program som formulerar stadens visioner och ambitioner för bevarandet och utvecklingen av staden med arkitektur som verktyg. Den skall formulera hur stadens arkitektur skall bevaras, utvecklas och förnyas. Den skall inbjuda till samtal med alla och bidra till välbefinnande för Malmöborna med ett attraktivt och långsiktigt hållbart Malmö.

Arkitektur är forandets av hela vår fysiska omgivning inklusive öppna platser och parker och påverkar vår livskvalitet liksom stadens utveckling. God gestaltning skapar långsiktiga värden.

Programmet skall godkännas före jul nästa år efter en lång process som startade 2012.

Programmet innefattar 9 teser för arkitektur och ställer 9 frågor att samtala kring. Syftet är att stimulera alla aktörer – arkitekter, byggherrar, politiker och Malmöbor – att tänka kreativt och kritiskt om arkitektur i Malmö.

Teserna ges för staden, rummet och huset/platsen och avser:

Arkitekturens funktion: skall bli tillföra värden för alla malmöbor.

Arkitekturens form: skall bli stärka Malmöns särart

Arkitekturens framtid: skall bli en bidra till ett långsiktigt hållbart Malmö, att utvecklas över tid och åldras med skönhet och värdighet.

Man hoppas på starka responser på programmet.

Se vidare <http://malmo.se/arkitekturstadenmalmo.se>

Därefter intogs goda baguetter med dryck i stora entréhallen under sedvanligt mingel och trivsamt samspråk.

Malmö 2016-12-06

Vid protokollet

Göran Mörving

SSBS sekreterare

Malmö den 16 januari 2017

Johan Hellqvist

Thomas Sandberg

Thomas Malmqvist

Göran Mörving

Lars B Olofsson

Ola Petersson

Maria Liljenberg

Katarina Garre

Rickard Berlin